

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om fordonsskatt på vissa fordon

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om fordonsskatt på vissa fordon skall stiftas. Enligt förslaget skall fordonsskatt såsom en årlig skatt betalas på person- och paketbilar samt specialbilar vars största tillåtna totalmassa är högst 3 500 kilo. Skatten skall betalas för fordon som är registrerade i Finland och som används i trafik. Skatten föreslås bli 500 mk för fordon som första gången antecknas i

registret den 1 januari 1994 eller senare och 300 mk för fordon som antecknats i registret före ingången av 1994.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

När regeringen den 29 april 1993 till riksdagen avlät en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om bil- och motorcykelskatt (RP 42/1993 rd) som gällde en sänkning av bilskatten, antecknades i statsrådets protokoll ett uttalande enligt vilket regeringens avsikt är att kompensera de minskade skatteintäkterna med en årlig avgift som skall gälla alla bilar och införas vid ingången av 1994.

Lagen om ändring av lagen om bil- och motorcykelskatt (654/93) trädde i kraft den 15 juli 1993 och sänkte bilskatten med ungefär en femtedel. Enligt uttalandet uppgår bortfallet i bilskatteintäkterna som skall kompenseras sålunda år 1994 uppskattningsvis till 400-500 milj. mk. I budgetpropositionen för 1994 har under momentet som gäller intäkter av premieskatt antecknats 580 milj. mk i tilläggsintäkter som skall ersätta bortfallet i bilskatteintäkterna. Under 1994 inflyter uppskattningsvis 480 milj. mk. Det i uttalandet nämnda beloppet av skatteintäkter som skall kompensera de minskade intäkterna av bilskatten är likvärdigt

princip beroende bl.a. av hur efterfrågan på nya bilar och importpriserna utvecklas. Man räknar med att efterfrågan på nya bilar år 1994 fortsätter att vara betydligt under den nivå som uträknats för en längre tidsperiod.

För att få ihop de behövliga skatteintäkterna föreslås att ett ny årlig skatt, kallad fordonsskatt, skall börja uppbäras för fordon som registrerats i Finland och används i trafik. Denna skatt föreslås till naturen likna den skatt som kallas för egentlig fordonsskatt och som likaså uppbärs årligen. Om den egentliga fordonsskatten stadgas i lagen om skatt på motorfordon (722/66). Det föreslås att det i detta skede av lagstiftningstekniska skäl skall stadgas om den nya skatten i en särskild lag.

Enligt förslaget skall den nya skatten gälla person- och paketbilar samt specialbilar vars största tillåtna totalmassa är högst 3 500 kilo. Enligt gällande vägtrafikbestämmelser ströks den sistnämnda kategorin vid ingången av 1993, men fordon som tidigare räknats till denna kategori finns fortfarande i fordonregistret enligt den gamla klassificeringen. Avsikten är att utarbeta den föreslagna nya skatten så, att man kunde undvika att använda

en detaljerad fordonsklassificering som beskattningsgrund och att den nya skatten samtidigt skulle börja gälla övriga bilar som används i vägtrafik med undantag av tunga varutransportfordon och bussar. Den nya skatten skall huvudsakligen gälla personbilar vars antal uppgår till ca 1 920 000 i fordonsregistret. Antalet paketbilar är ca 210 000 och i registret finns ca 22 000 specialbilar enligt den gamla klassificeringen. För en del av dessa är den största tillåtna totalmassan över 3 500 kilo.

Det föreslås att fordonsskatten skall graderas enligt åldersklass så att skatten är 500 mk per skatteperiod för bilar som första gången antecknas i registret den 1 januari 1994 eller senare och 300 mk för fordon som registrerats före nämnda tidpunkt. Skatteperioden skall utgöras av ett kalenderår.

Skattebetalningen skall ske på eget initiativ genom att ägaren eller den i registret antecknade innehavaren till bilen som är registrerad i Finland och används i trafik inlöser ett skattemärke som skall fästas på bilens vindruta.

Administrativt skall den nya skatten bli så enkel som möjlig. Förfaranden som kräver arbete från myndigheternas sida skall undvikas. Övervakningen av att skatten betalas skall närmast äga rum i samband med trafikövervakningen. Polisen skall förhindra användningen av sådana fordon för vilka ingen skatt har betalats. För att underlätta övervakningen är det meningen att skattemärket skall synas tydligt i vindrutans nedre vänstra hörn på ett fordon som närmar sig.

Om fordonet inte får användas därför att skatten är obetald, skall det bli tillåtet att använda fordonet åter när den skattskyldige påvisar att han har betalat skatten till ett tredubbel belopp. Om skatten likväl förblir obetald, skall länsskatteverket debitera ägaren eller, om fordonet har en innehavare, innehavaren för skatten. Debiterad skatt skall indrivnas efter förfallodagen såsom andra resterande skatter.

Det är också möjligt att ett skattemärke som klistrats fast på fordonet blir odugligt under skatteperioden t.ex. därför att vindrutans krossas eller av någon annan motsvarande orsak. Skattemärket skall göras sådant att märket inte kan borttas från vindrutan. I sådana fall skall den skattskyldige få ett nytt skattemärke som ersätter det gamla. Märkena fås på besiktningstilläna. Den skattskyldige skall påvisa att det skattemärke som tidigare funnits i fordonet har

blivit odugligt. Det är inte meningen att skatten återbetalas i dylika fall eller i sådana fall när fordonet totalförstörs eller annars avförs ur registret, utan det skall endast vara möjligt att få ett nytt märke för samma fordon.

Enligt förslaget skall man sörja för rättssäkerheten genom att den som anser sig ha betalat skatt utan fog eller till ett för stort belopp kan ansöka om återbetalning hos Nylands länsskatteverk av det belopp som betalats utan grund. Likaså kan rättelse sökas hos Nylands länsskatteverk i det beslut som en besiktningsman fattat om utlämnande av nytt skattemärke. Länsskatteverkets beslut skall kunna överklagas hos länsrätten i Nylands län. Enligt förslaget får ändring inte sökas i länsrättens beslut genom besvär.

2. Propositionens verkningar

2.1. Ekonomiska verkningar

Den föreslagna fordonsskatten beräknas inbringa staten 650 milj. mk i skatteintäkter. Uppskattningsvis 620 milj. mk inflyter av fordon som tagits i bruk före ingången av 1994 och ca 30 milj. mk av fordon som under 1994 första gången antecknas i registret.

De direkta administrativa kostnaderna för den nya skatten uppskattas till 35 milj. mk.

2.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Det föreslås att uppbörden av fordonsskatten skall ordnas så att var och en självmant betalar skatten. Huvudsakligen skall övervakningen av att skatten betalas ske i samband med polisens trafikövervakning. Myndigheterna behöver kopplas in bara i ärenden som rör rättelse och besvär samt när det gäller att få ett nytt skattemärke. Nylands länsskatteverk uppskattar emellertid att arbetsmängden blir så pass obetydlig att nyanställningar inte behövs. Anskaffningen av nya skattemärken som ersätter gamla märken som blivit odugliga skall skötas genom att köpa tjänsten hos Bilregistercentralen.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen stadgas att fordonsskatt skall betalas till staten enligt denna lag för fordon som är registrerade i Finland och används i trafik.

2 §. *Beskattningsgrund.* Lagrummet anger för vilka fordon skatt skall betalas. Beskattningsgrunden föreslås vara en person- eller paketbil samt en specialbil vars största tillåtna totalvikt är högst 3 500 kilo. Det är nödvändigt att nämna kategorin av specialbilar, som enligt nuvarande vägtrafikbestämmelser inte längre existerar för nya bilar efter ingången av 1993, av den orsaken att specialbilar som tidigare antecknats i registret fortfarande finns i registret i den kategorin. Skatten föreslås således bli lika hög för allabilar medan totalmassa av högst 3 500 kilo med undantag av bussar som väger mindre än så. Även museifordon föreslås slippa fordonsskatt.

I paragrafens 2 mom. föreslås att de grunder som fastställts med stöd av vägtrafiklagen skall tillämpas på klassificeringen av fordon och på bestämmandet av högsta tillåtna totalmassa. Hänvisningen avser förordningen om fordons konstruktion och utrustning (1256/92) i vars 3 § stadgas om olika fordonskategorier. I förordningens 25 § ingår stadganden om högsta tillåtna totalmassa. För dem som använder fordonet framgår såväl fordonsklassificeringen som den högsta tillåtna totalmassan härvid av fordonets registerutdrag.

Stadgandena om när man anser att ett fordon används i trafik föreslås ingå i 3 mom. Det föreslås i lagrummet att användning i trafik definieras så att därmed avses framförande av fordon för egen maskin på allmän väg. Avsikten är att ingen fordonsskatt skall behöva betalas för transport som enbart sker genom bogsering. Likaså föreslås att t.ex. transport av fordon i ett annat fordon eller på en släpvagn inte heller skall beskattas.

För att det inte med tanke på beskattningen skall vara fördelaktigt att framföra fordon som i strid med stadgandena är oregistrerat, föreslås det att skattestadgandena också skall tillämpas på fordon som oregistrerat används i trafiken, om fordonet borde ha varit registrerat i Finland.

3 §. *Skattskyldighet.* I paragrafen stadgas om vem som är skattskyldig. Enligt förslaget är

fordonets ägare skyldig att betala fordonsskatt. Om också fordonets innehavare antecknats i fordonregistret är innehavaren skattskyldig. Samma stadgande tillämpas på den som t.ex. på grund av ett stadigvarande besittningsförhållande borde ha antecknats i registret såsom fordonets innehavare. Då innehavaren är skattskyldig skall inte ägaren kunna anses vara skattskyldig ens i andra hand. Om innehavaren försummar att betala skatt skall inte heller ägaren, enligt vad som stadgas i 9 §, kunna använda fordonet annat än genom att betala skatt.

4 §. *Skatteperiod.* Det föreslås att skatteperioden skall utgöras av ett kalenderår. Om lagen träder i kraft och första gången tillämpas i mitten av ett kalenderår, är den första skatteperioden lika med den tid som återstår av kalenderåret.

5 §. *Skattebelopp.* I paragrafens 1 mom. föreslås att skattebeloppet skall fastställas till 300 mk för en bil som första gången antecknats i registret senast den 31 december 1993.

Enligt paragrafens 2 mom. skall skattebeloppet uppgå till 500 mk för en bil som första gången antecknas i registret den 1 januari 1994 eller senare. I paragrafen avses en anteckning i Finlands fordonsregister.

6 §. *Betalning av skatten.* Med hänvisning till den allmänna motiveringen föreslås att fordonsskatten skall betalas genom att den skattskyldige inlöser ett skattemärke som motsvarar skattebeloppet och fäster det på bilen. Skatten skall anses betald endast i det fall att skattemärket är fäst på bilen på det sätt som stadgas närmare genom förordning. Avsikten är att i förordningen föreskriva att skattemärket skall fästas på insidan av vindrutan i det nedre högra hörnet sett från chaufförens sida på så sätt att märket syns i sin helhet när man betraktar bilen framifrån.

I paragrafens 2 mom. föreslås att fordonsskatten skall betalas innan bilen börjar användas i trafik under skatteperioden.

7 §. *Myndigheter.* Enligt paragrafen skall den allmänna ledningen och övervakningen i fråga om fordonsskatten ankomma på skattestyrelsen. Skattestyrelsen skall också ha befogenhet att ingå avtal om tryckning och försäljning av skattemärken. Avsikten är likväl att förordningen skall innehålla närmare stadganden om skattemärkena och vid behov också om försälj-

ningsställena. De praktiska uppgifterna i anslutning till fordonsskatten skall skötas av Nylands länsskatteverk. Eftersom det kan uppstå oanade problem när en ny skatt tas i bruk, föreslås det att skattestyrelsen vid behov skall kunna bestämma att även andra länsskatteverk eller skattebyråer skall kunna ta hand om uppgifter som hänför sig till skatten.

I paragrafens 2 mom. föreslås att polisen skall kontrollera att fordonsskatten betalats.

8 §. *Kontroll av att skatten betalats och hindrande av att bilen används.* Paragrafen föreslås innehålla stadganden om hur man skall förfara då man i trafiken påträffar en bil för vilken ingen fordonsskatt har betalats. Enligt förslaget skall polisen i dylika fall stoppa användningen av fordonet till dess att skattebeloppet enligt 5 § har betalats trefalt. En bil för vilken ingen skatt har betalats skall inte heller i besiktningen godkännas för användning i trafik. Förbudet mot användning i fall av att skattebetalningen försummas motsvarar det förfarande som för närvarande tillämpas i beskattningen av motorfordon. Avsikten är att fordonet inte heller efter skatteperioden skall kunna användas förrän skatten har betalats.

I paragrafens 2 mom. föreslås att förbudet mot användning också gäller en senare ägare till eller innehavare av bilen. Bilen skall kunna börja användas på nytt, också i det fall att ägaren eller innehavaren byts, endast genom att skatten betalats till ett tredubbel belopp.

För att emellertid också ordinära åtgärder i anslutning till skatteuppbörd skall stå till buds, föreslås i paragrafens 3 mom. att länsskatteverket skall debitera och uppbära skatten ifall den inte har betalats inom 30 dagar från det att bilen belagts med körförbud.

9 §. *Utgivande av nytt skattemärke.* Avsikten är att skattemärkena skall tillverkas på ett sådant sätt att ett märke som en gång klistrats på bilens vindruta inte kan avlägnas och användas på nytt. Vindrutor måste emellertid bytas ut av olika orsaker. Det vore i sådana fall rimligt att det skulle gå att få ett nytt märke som ersätter det gamla utan att man skulle bli tvungen att betala skatten en gång till. Det kan finnas också andra motsvarande orsaker till att märket blir odugligt. Skattemärket kan t.ex. fästas på fel ställe i bilen. Med tanke på dylika fall föreslås att besiktningstillfället skall ge ut ett nytt skattemärke i stället för ett skattemärke som blivit odugligt därför att fordonets vindruta krossats eller av någon annan motsvaran-

de orsak. Den skattskyldige skall visa att skattemärket har skaffats för bilen i fråga och att skattemärket blivit odugligt.

I paragrafens 2 mom. föreslås att skattestyrelsen även skall kunna bestämma om annat förfarande vid utgivande av nytt skattemärke.

10 §. *Ändringssökande.* Eftersom fordonsskatten skall betalas självmant är en normal betalning av skatten inte förknippad med något betalningsbevis eller annan åtgärd från myndigheternas sida. Det föreslås därför att rätts-säkerhetssynpunkterna i det första skedet beaktas genom stadganden om återbetalning av orgrundad betalning. Den som påvisar att han har betalat fordonsskatt utan grund eller till ett för stort belopp, skall hos Nylands länsskatteverk kunna ansöka om återbetalning av det belopp som betalats utan grund.

På motsvarande sätt föreslås det att rättelse skall kunna sökas hos Nylands länsskatteverk i det beslut som ett besiktningstillfälle fattat om utlämnande av ett nytt skattemärke.

I paragrafens 3 mom. föreslås att ändring i länsskatteverkets beslut skall kunna sökas hos länsrätten i Nylands län med iakttagande av vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Samtidigt föreslås att det inte skall gå att söka ändring i länsrättens beslut genom besvär.

I paragrafens 4 mom. föreslås att grundbesvär enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61) inte får anföras över fordonsskatt.

11 §. *Tillämpning av vissa lagar.* Det vore ändamålsenligt om förfarandet i fråga om fordonsskatten motsvarar de förfaringsätt som allmänt tillämpas i beskattningen. Det föreslås därför att om inte något annat stadgas i denna lag eller med stöd av denna lag, skall uppbörden, indrivningen och återbäringen av fordonsskatten ske på det sätt som stadgas i lagen om skatteuppbörd eller bestäms med stöd av den.

I paragrafens 2 mom. föreslås att i fråga om påföljderna av dröjsmål i samband med debiterad fordonsskatt gäller vad som stadgas i lagen om dröjsmålsränta och restavgift på skatt (145/76).

För att göra saken klar skall paragrafen också innehålla ett stadgande om att beträffande när fordonsskatt kan uppbäras tillämpas 11 § lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

12 §. *Närmare stadganden.* Närmare stadganden om skattemärket, dess placering på bilen,

försäljningen av skattemärken samt lagens verkställighet skall utfärdas genom förordning.

13 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall tillämpas på fordon som används i trafik den dag lagen träder i kraft eller därefter.

Med tanke på de praktiska arrangemangen, såsom överenskommelser i fråga om tillverkningen av skattemärken och distributionen av dem, föreslås i ikraftträdelsestadgandet att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Avsikten är att genom förordning stadga om bl.a. skattemärkena, fästande av skattemärket och dess placering på bilen, försäljningsställena och de övriga arrangemangen i samband med försäljningen, såvida försäljningen inte ordnas genom avtal mellan skattestyrelsen och dem som säljer skattemärkena. I förordningen kunde även stadgas om de anteckningar som skall

göras i samband med försäljningen av skattemärken och om de nödvändiga uppgifter som skall ges till skattemyndigheterna. I förordningen skall också stadgas om betalningen av förhöjd skatt och om betalningen av debiterad fordonsskatt. Vidare skall förordningen innehålla stadganden om förfarandet vid utlämnande av nya skattemärken som ersätter märken som blivit odugliga. Förordningen föreslås också innehålla stadganden om de anmälningar som de övervakande myndigheterna skall göra till skattemyndigheterna.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen skall tillämpas på fordon som används i trafik den dag lagen träder i kraft eller därefter. Det föreslås att åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om fordonsskatt på vissa fordon

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

På fordon som är registrerat i Finland och som skall användas i trafik betalas till staten fordonsskatt enligt denna lag.

2 §

Beskattningsgrund

Fordonsskatt skall betalas för person- och paketbilar som används i trafik samt för sådana specialbilar i trafik vilkas största tillåtna totalvikt är högst 3 500 kilogram. För museifordon betalas dock ingen fordonsskatt.

På klassificering av fordon och största tillåtna totalmassa tillämpas de grunder som fastställts med stöd av vägtrafiklagen (267/81).

Med användning av fordon i trafik avses

framförande av fordon med fordonets egen maskin på allmän väg. Vad som stadgas om i Finland registrerat fordon tillämpas också på fordon som oregistrerat används i trafik, om fordonet borde ha varit registrerat i Finland.

3 §

Skattskyldighet

Fordonets ägare är skyldig att betala fordonsskatt. Om någon annan än ägaren har antecknats eller borde ha antecknats såsom bilens innehavare, är innehavaren skyldig att betala fordonsskatt.

4 §

Skatteperiod

Fordonsskatt betalas för en skatteperiod, varmed avses kalenderåret.

5 §

Skattebelopp

Fordonsskatten är 300 mark för bil som första gången antecknats i registret senast den 31 december 1993.

Skatten är 500 mark för bil som första gången antecknas i registret den 1 januari 1994 eller senare.

6 §

Betalning av skatten

Fordonsskatten betalas genom att den skattskyldige inlöser ett skattemärke som motsvarar skattebeloppet och fäster märket på bilen. Skatten anses betald endast i det fall att skattemärket är fäst på bilen på det sätt som närmare anges i förordning.

Fordonsskatten skall betalas innan bilen börjar användas i trafik under skatteperioden.

7 §

Myndigheter

Den allmänna ledningen och övervakningen i fråga om fordonsskatten ankommer på skattestyrelsen. Skattestyrelsen ingår också avtal om tryckning och försäljning av skattemärken. Uppgifterna i anslutning till fordonsskatten sköts av Nylands länsskatteverk och om skattestyrelsen så bestämmer, även av andra länskatteverk eller skattebyråer.

Övervakningen och kontrollen av att fordonsskatten betalats ankommer på polisen.

8 §

Kontroll av att skatten betalats och hindrande av att bilen används

Om en bil för vilken fordonsskatt skall betalas används i trafik under skatteperioden fastän skatten inte har betalats, skall polisen hindra att bilen används till dess att fordonsskattebeloppet enligt 5 § har betalats trefalt. En bil för vilken ingen fordonsskatt har betalats skall inte i besiktningen godkännas för användning i trafik.

Om användningen av en bil har hindrats i enlighet med 1 mom., gäller förbudet att använda bilen också senare ägare till eller innehavare av bilen. Bilen får tas i bruk om bilens nya ägare eller innehavare betalar skatt till ett tredubbelt belopp.

Om den förhöjda skatten inte har betalats

inom 30 dagar från det att bilen belagts med körförbud, skall länsskatteverket debitera och indriva den förhöjda skatten.

9 §

Utgivande av nytt skattemärke

Besiktningstillståndet ger ut ett nytt skattemärke som ersättning för ett skattemärke som blivit odugligt på grund av att fordonets vindruta krossats eller av någon annan motsvarande orsak. Den skattskyldige skall påvisa att skattemärket har skaffats för bilen i fråga och att skattemärket blivit odugligt.

Skattestyrelsen kan även bestämma om annat förfarande vid utgivande av nytt skattemärke.

10 §

Ändringssökande

Den som visar att han har betalat fordonsskatt eller förhöjd fordonsskatt utan grund eller till ett för stort belopp, kan hos Nylands länsskatteverk ansöka om att få tillbaka det belopp som betalats utan grund.

I det beslut som ett besiktningstillstånd fattat om utlämnande av nytt skattemärke får rättelse sökas hos Nylands länsskatteverk.

I beslut som avses i 1 och 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län med iakttagande av vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). I länsrättens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Över fordonsskatt får inte anföras grundbesvär enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

11 §

Tillämpning av vissa lagar

Om inte något annat stadgas i denna lag eller med stöd av denna lag, skall uppbörd, indrivning och återbäring av fordonsskatten verkställas på det sätt som stadgas i lagen om skatteuppbörd (611/81) eller stadgas eller bestäms med stöd av sistnämnda lag.

Beträffande påföljderna av dröjsmål i samband med debiterad fordonsskatt gäller vad som stadgas i lagen om dröjsmålsränta och restavgift på skatt (145/76).

Beträffande när fordonsskatt kan uppbäras

tillämpas 11 § lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

12 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om skattemärket, dess placering på bilen, försäljningen av skattemärken samt lagens ikraftträdande utfärdas genom förordning.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen tillämpas på fordon som används i trafik den dag lagen träder i kraft eller senare.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 15 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister *Mauri Pekkarinen*

